

FƏNN SİLLABUSU
(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifri və adı: 7003012- Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması

İxtisaslaşma: Muzeyşünaslıq

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f. Memorial muzeylərin fəaliyyəti (İşçi proqram Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 13.02.2026-cı il tarixli qərarı ilə təsdiq edilmişdir. Protokol №6)

Kodu: MFS-B02.3

Tədris ili: I (2025-2026)

Semestr: II (yaz)

Tədris yükü: Cəmi 180 saat. Auditoriya saati: 30 saat: (15 saat müəhazirə, 15 saat seminar.)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı: dos. A.Məcidova Leyla Qadir qızı

Kafedranın ünvanı:Lənkəran şəhəri, Ə.Məmmədov 22

Məsləhət günləri və saati: V gün:saat 16.00-17.00

E-mail ünvanı: Kameliya-76@mail.ru

III Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Həvilova F. Azərbaycanın memorial muzeyləri və mədəni irsimiz. Bakı, 2019

2. Dünya muzeylərinin təkmilləşdirməsinin əsasları. Bakı, 2002

3. Məmmədov A.M. Muzey və etnoqrafiya (Ali məktəb tələbələri üçün dərslik ,Bakı Elm nəşriyyatı 2008

4. Əsədova M.R. Muzeyin müasir interpretasiyası (dərslik),B.,2020

5. Abbasov N. Mədəniyyət siyasəti və mədəni dəyərlər B,2009. 395 səh.

6. Alahverdiyeva A. Muzeylər mənəvi zənginləşmənin əsas mərkəzi kimi. Bakı, 1997

7. Bayramov A. Heydər Əliyev və muzeylər. Bakı, 1999

8. Əlizadə A. Milli mədəniyyətdə tarixilik. Bakı, 2000

IV Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənninin tədrisi vasitəsi ilə magistrantlar memorial muzeylərinin inkişaf tendensiyaları ilə tanış olacaqlar. Dünyanın ən mötəbər memorial muzeylərinin tarixi, fəaliyyəti haqqında biliklərə yiyələnəcəklər. Dünya və Azərbaycan memorial müzeyləri arasındakı əlaqələrin müasir vəziyyəti ilə yaxından tanış olacaqlar.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açır;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X Təqvim mövzu planı: Mühazirə 15 saat, seminar 15 saat. Cəmi 30 saat.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Mövzu: Memorial muzeylərin muzeyşünaslığın fundamental elm sahəsi kimi inkişafı Plan: 1. Dünyada memorial muzeylərinin yaranması 2. Memorial muzeylərinin mənbə bazası 3. Memorial muzeylərdə ekspozisiyanın tərtibi 4. Vətənpərvərlik tərbiyəsində memorial muzeylərin əhəmiyyəti 5. Bədii-estetik tərbiyəsində memorial muzeylərin yeri	2	2	
2.	Mövzu: Avropanın memorial muzeyləri Plan: 1. Fransanın memorial muzeyləri	2	2	

	2. Almanyanın memorial muzeyləri 3. İtalyanın memorial muzeyləri			
3.	Mövzu: Rusiyanın memorial muzeyləri Plan: 1. Rusiyanın memorial muzeylərinin spesifik xüsusiyyətləri 2. Rusiyanın memorial muzeylərində ekspozisiya tərtibatı	2	2	
4.	Mövzu: Türkiyənin memorial muzeyləri Plan: 1. Atatürk ev muzeyi 2. Qaziantep Mozaika Muzeyi 3. 15 İyul Şəhidlər Memorial Muzeyi	2	2	
5.	Mövzu: Qarabağ bölgəsinin memorial muzeyləri Plan: 1. Azərbaycanın mədəni irsi və muzey quruculuğu 2. İşğaldan azad edilən Qarabağ bölgəsinin memorial muzeyləri 3. Bülbülün xatirə muzeyi 4. Ü.Hacıbəyovun xatirə muzeyi 5. C.Əhmədovun ev muzeyi	2	2	
6.	Mövzu: Azərbaycanın regionlarının memorial muzeyləri Plan: 1. Hərb Tarixi Muzeyi 2. H.Aslanovun xatirə muzeyi 3. Quba Memorial Soyqırım Muzeyi 4. Naxçıvanın memorial muzeyləri	2	2	
7.	Mövzu: Azərbaycanın görkəmli ədiblərin memorial muzeyləri Plan: 1. S.Vürğunun xatirə muzeyi 2. C.Cabbarlının xatirə muzeyi 3. A.Şaiqin xatirə muzeyi 4. H.Cavidin xatirə muzeyi	2	2	
8.	Mövzu: Azərbaycanın görkəmli yazıçıların memorial muzeyləri Plan: 1. N.Nərmanovun xatirə muzeyi 2. M.S.Ordubadinin xatirə muzeyi 3. C.Məmmədquluzadənin xatirə muzeyi 4. Niyazinin xatirə muzeyi 5. Ə.Əzimzadənin xatirə muzeyi	1	1	
	Cəmi:	15 saat	15 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Memorial muzeylərin muzeyşünaslığın fundamental elm sahəsi kimi inkişafı, Azərbaycanda memorial muzeylərin yaranması, Qarabağ bölgəsinin memorial muzeyləri Azərbaycanın görkəmli ədiblərin memorial muzeyləri, Memorial muzeylər mədəni-mənəvi tərbiyədə yeri və rolu, Azərbaycanın hərbi tarixini əks etdirən memorial muzeylər, Azərbaycanın regionlarında memorial muzeyləri haqqında matrealların öyrədilməsi.

XII Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktik tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil iş/araşdırma

XIII. fəni üzrə təlim nəticələri:

- Maddi-mənəvi sərvətlərin etibarlı mühafizə yeri kimi dəyərləndirilən memorial muzeylər hər xalqın tarixinin müəyyən normalarını özündə yaşadan mədəniyyət nümunələrini tarixini öyrənən və onları nümayiş etdirən muzeylərin fəaliyyətini öyrənmək;
- Tarix və mədəniyyət abidəsi fenomeninin tərfi, əlamətləri, onun status səviyyəsini müəyyən edən dəyər komponentləri təhlil edir;
- Abidələr ilə bağlı məsələlərin geniş spektri ilə bağlı biliklərə yiyələnir;
- Memorial muzeylər Azərbaycan xalqının mədəniyyət tarixini, böyük şəxsiyyətlərin həyatlarını, yaradıcılıqlarını, fəaliyyətlərini özündə əks etdirir;
- böyük şəxsiyyətlərin həyatlarını, yaradıcılıqlarını, fəaliyyətlərini, təbliğini işini mənimsəyir;
- Memorial muzeylərin funksional fəaliyyətində mühüm istiqamətlərdən biri də incəsənətin təbliği və incəsənət vasitəsi ilə tərbiyə məsələlərini öyrədilməsini təşkil etmək
- Tarix və mədəniyyət abidəsi fenomeninin tərfi, əlamətləri, onun status səviyyəsini müəyyən edən dəyər komponentləri təhlil edir.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Dünyada memorial muzeylərinin yaranması
2. Memorial muzeylərinin mənbə bazası
3. Vətənpərvərlik tərbiyəsində memorial muzeylərin əhəmiyyəti
4. Bədii-estetik tərbiyəsində memorial muzeylərin yeri
5. Fransanın memorial muzeyləri
6. Almaniyanın memorial muzeyləri
7. İtalyanın memorial muzeyləri
8. Rusiyanın memorial muzeylərinin spesifik xüsusiyyətləri
9. Rusiyanın memorial muzeylərində ekspozisiya tərtibatı
10. Atatürk ev muzeyi

II Kollektiv suallar:

1. Qaziantep Mozaika Muzeyi
2. 15 İyul Şəhidlər Memorial Muzeyi
3. Azərbaycanın mədəni irsi və muzey quruculuğu
4. İşğaldan azad edilən Qarabağ bölgəsinin memorial muzeyləri
5. Bülbülün xatirə muzeyi
6. Ü.Hacıbəyovun xatirə muzeyi
7. C.Əhmədovun ev muzeyi
8. Hərb Tarixi Muzeyi
9. H.Aslanovun xatirə muzeyi
10. Quba Memorial Soyqırım Muzeyi

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Dünyada memorial muzeylərinin yaranması
2. Memorial muzeylərinin mənbə bazası
3. Vətənpərvərlik tərbiyəsində memorial muzeylərin əhəmiyyəti
4. Bədii-estetik tərbiyəsində memorial muzeylərin yeri
5. Fransanın memorial muzeyləri
6. Almaniyanın memorial muzeyləri
7. İtalyanın memorial muzeyləri
8. Rusiyanın memorial muzeylərinin spesifik xüsusiyyətləri
9. Rusiyanın memorial muzeylərində ekspozisiya tərtibatı
10. Atatürk ev muzeyi
11. Qaziantep Mozaika Muzeyi
12. 15 İyul Şəhidlər Memorial Muzeyi
13. Azərbaycanın mədəni irsi və muzey quruculuğu

14. İşğaldan azad edilən Qarabağ bölgəsinin memorial muzeyləri
15. Bülbülün xatirə muzeyi
16. Ü.Hacıbəyovun xatirə muzeyi
17. C.Əhmədovun ev muzeyi
18. Hərb Tarixi Muzeyi
19. H.Aslanovun xatirə muzeyi
20. Quba Memorial Soyqırım Muzeyi
21. Naxçıvanın memorial muzeyləri
22. S.Vürğunun xatirə muzeyi
23. C.Cabbarlının xatirə muzeyi
24. A.Şaiqın xatirə muzeyi
25. H.Cavidin xatirə muzeyi.
26. N.Nərmanovun xatirə muzeyi
27. M.S.Ordubadinin xatirə muzeyi
28. C.Məmmədquluzadənin xatirə muzeyi
29. Niyazinin xatirə muzeyi
30. Ə.Əzimzadənin xatirə muzeyi

Seçmə fənn (Memorial muzeylərin fəaliyyəti) fənninin sillabusu 6003012 "Muzeyşünaslıq" ixtisaslaşmasının təhsil proqramı, tədris planı və işçi proqram (Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 13.02.2026-cı il qərarı ilə təsdiq edilmişdir.) əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (13 fevral 2026-cı il, protokol № 6).

Fənn müəllimi : dos.L.Q.Məcidova

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov